

Tinkimätön työntekijä Turusta Monen voittajan takaa löytyy Harri Koivunen

Kahden Derbyn voittaja, 3074 voittoa ja 8,4 miljoonaa euroa ajanut mies. Suomen ”gubben i lådan” eli kolmas sisällä. Metsämäen ratavalmentaja Harri Koivusen tavaramerkiksi ovat muodostuneet voitokkaat hevoset molemmissa roduissa. Miten niitä voittajia tehdään? – No kyllä siihen vaaditaan hyvä hevonen, ja sellainen, jolla rahaa on vielä vähän suhteessa kykyihin, Koivunen vastaa.

Koivusen voittokoneita ovat olleet Goldenburg 14,0a 78.611€ **37 voittoa**, Callela E-Mail 13,3a 107.400€ **40 voittoa**, Judy 12,8a 77.125€ **27 voittoa**, ja viime vuoden toiseksi voitokkain Ranch Get On 13,3a 77.900€ **29 voittoa**. Nelivuotiaalla Baker Birdlandilla (15,7a 9.200€ ja **7 voittoa**) on tältä kaudelta kuuden voiton putki. Ja tietysti Derbyvoittajat Ribaude 12,5a 229.855€ **13 voittoa** ja Express Type 11,6a 160.270€ ja **11 voittoa**. Suomenhevospuolella V.L.Titan 25,7a 69.638€ **34 voittoa**, ravikuningas Pette 22,6a 216.239€ **54 voittoa**,

Fannin Muisto 22,6 119.198€ **64 voittoa**, ja Erikasson 20,2a 378.214€ **62 voittoa**, ovat kiidättäneet kuskinsa parrasvaloihin. – Suuri merkitys on sopivien sarjojen valinnalla. Hevoset kasvavat kilpailujen myötä, jos ne eivät joudu hirveän koville heti alkuun. Ensimmäisenä ei kannata säännätä suurkilpailuihin, vaan mieluummin etsiä lähtöjä, joista kärkisijat irtoavat helposti, Koivunen korostaa.

– Kilpailutus päätöksistä neuvotellaan tietysti omistajan kanssa. Treenarin on kuunneltava omistajaa, ja hän elää sen mukaan mitä yhdessä sovitaan, hän jatkaa.

Mutta valmentajan pitää tuoda myös oma mielipiteensä vahvasti esille, eli osata myydä oma kokemuksensa ja ammattitaitonsa hevosomistajalle. Koivunen toteaa olleensa joskus ehkä liiankin varovainen kilpailuttaja. Siitä ei kuitenkaan ole pahempaa haittaa kuin ansioiden hiukan hitaampi kehitys.

Vain pieni ero nollasarjan ja ykkössarjan välillä

Suuri ongelma nuorten, aloittelevien kilpahevosten kanssa on starttiinpääsyn vaikeus. Jos ura ei heti urkene,

Vasemmalla: Harri Koivunen, mies kahden derbyvoittajan takaa. Tässä Ribauden derbyvoiton jälkeen vuonna 2008. Kuva: Hippola / Irina Keinänen.

Oikealla: Derbyn maalisuora vuonna 2010. Express Type on loppukirissä omaa luokkaansa. Kuva: Hippola / Pekka Salonen.

alkaa karsintakierre, jossa puoli vuotta on lyhyt aika. – Jos aloittelija ei pärjää kahdessa ensimmäisessä startissa, sen uran suunnittelu on mahdotonta. Saa vain ilmoittaa ja ilmoittaa, ja pahimmillaan menee kolme kuukautta ennen kuin pääsee mukaan. Sitten tulee vaivoja, joita pitää hoitaa, ja pahan kierre saa alkunsa. Tuloksena on vähän tuloja, mutta paljon menoja, huokaa Koivunen.

Hän kannattaa kaikkia toimenpiteitä, joilla varsojen kilpailuihin pääsy helpottuu, mutta huomauttaa että myös aloitteleville 4-vuotiaille pitäisi taata kilpailemisen mahdollisuus. Näihin asioihin ei ole yksinkertaisia ratkaisuja.

Lisäksi Koivunen näkee alasarjojen pienet palkinnot tulppana nuorten hevosten kehitykselle sekä niiden kaupalle. On paljon kannattavampaa ostaa 150.000 kruunua tienannut hevonen Ruotsista, koska sillä pääsee heti V-lähtöihin ja muihin rahakaampiin koitoksiin. Ja varsat

tahkoavat 500 euron ykkösistä. – Sitä paitsi koskaan ei ole ero nollasarjan ja ykkössarjan välillä ollut niin pieni kuin nykyään. Varsat joutuvat juoksemaan tosissaan heti matallisissa sarjoissa!

Ihanteellinen valmennettava

– Meidän systeemimme tuntuu sopivan hevoselle, joka tulee treeniin hyvässä kunnossa ja suunnilleen ehjänä, mutta yksi pykälä puuttuu. Maisemanvaihdos piris-

tää monesti alisuorittajaa, toteaa Koivunen.

– Samaa joutuu harkitsemaan itsekin, kun varsasta on odotettu paljon, muttei se ala menemään. Mutta luopuminen on vaikeaa, kun hevosen kanssa on tehty paljon töitä.

Callela E-Mail tuli varsana. Koivunen kävi koeajamassa sen 1½-vuotiaana, jolloin se sekä potki että meinasi kaataa ojaan, mutta jätti kuskiin niin kyvykkään vaikutelman, että kaupat tehtiin. Ranch Get Onilla oli takanaan yksi startti, kun se siirtyi Koivusen talliin. Syksyn V75-voittajat

Meadow Fox ja River Tempest olivat tulleet Turkuun noin viikkoa ennen.

Koivusen valmennuskonseptissa on paljon ideoita menestyksekkäiden suomalaisvalmentajien Kari Lähdekorven ja Timo Nurmoksen systeemeistä. Hevosia ajetaan 4 – 6 hiittiryhmissä. Se virkistää montaa vanhempaa hevosta. Metsämäessä on hyvät valmennuspaikat, joihin sisältyvät radan lisäksi kilometrin hiittisuora ja 450 metriä pitkä mäki.

– Lähtulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu muutaman sadan metrin pituinen hiekkarata laukkatreeniä varten. Siis sellainen hiekkaoja, jota esimerkiksi Flemming Jensen niin menestyksekkäästi hyödyntää, kaavailee Koivunen.

Vanhemmat hevoset ovat valjaissa suunnilleen kaksi kertaa viikossa. Muuten ne saavat palautua ulkoillen tarhoissa ja kävelykoneessa, tai hoitajat liikuttelevat niitä esimerkiksi ratsastamalla.

– Hiittien suunnittelu on minun osuuteni. Hoitajat vastaavat muuten hevosten päi-

Derbyn maalisuora vuonna 2008, Ribaude ja Harri Koivunen pitävät keskeltä ykkösiksi. Ulkoa kirivä Bob Heyden pudottaa johtaneen Arctic Hopen kolmanneksi. Kuva: Hippola / Irina Keinänen.

Myös suomenhevoset tulevat juttuun Harri Koivusen kanssa. Koivunen kiittää Erikassonia Olympia-ajon voitosta keväällä 2010 Jokimaalla. Kuva: Hippola / Olavi Ilmonen.

vittäisestä liikunnasta. Se on motivoivaa, ja he tietävät mikä millekin hevoselle kulloinkin sopii, hän painottaa.

Valmennettavia on yhteensä 30, joista yksivuotiaita 4 ja kaksivuotiaita 6. Suomenhevosiä ei valmennuslistalta tällä hetkellä löydy.

Myös suomenhevoset miellyttävät

– Mutta pidän itseäni oikein aikalailla myös suomenhevosten ajajana ja valmentajana. Mulla on ollut näppini pelissä myös kaikkien niiden hyvien suomenhevosten valmennuksessa, joita olen ajanut. Olen pysynyt niiden luottokuskina juuri siksi, kun hommaa on tehty yhteistyössä, tähdentää Koivunen.

V.L. Titan on yhä Koivusen suosikkihevonen. Erikasson on kuitenkin luokaltaan muiden hyvien yläpuolella. Mitä sille nyt kuuluu?

– Ongelmia on ollut. Keväällä tullut jänteen oireilu vaikuttaa nyt hyvältä. Mutta kun pääsimme ajamaan ensimmäisen kerran reippaammin, hevonen ravasi huonosti ja veti toista takajalkaa. Jos Erikassonin kanssa ei tähänkään mennessä ole ollut helppoa, niin aikaa menee taas paljon ennen kuin olemme radoilla, Koivunen huokaa.

Hyvän hevosen leima

Harri Koivunen sanoo, että suomalaisen ravivalmentaja pääsee aika harvoin itse valitsemaan varsaa. Yleensä valinta tapahtuu siinä vaiheessa kun hevosta tarjotaan valmennukseen. Mutta mikä varsassa tekee vaikutuksen?

Koivunen kertoo lukeneensa sukutietoa jo pikkupoikana. Ja omien valmennuskokemusten perusteella toisista hevosista tuli suosikkeja, toisista ei. Vuosien kuluessa tilanne on muuttunut. Valmentajalle tuottaa valtavat paineet, jos varsan koko suku on siniverinen. Ja vanhemman kilpahevosen kohdalla suoritukset merkitsevät, ei polveutumisen.

– Liian vähän arvostusta saanut Smooth Blend oli hyvä isäori treenarin työrauhan kannalta, hän summaa kokemuksiaan.

Hevosen kasvattajaa pitäisi tuntea sen verran, että tietää varsan saaneen tarpeeksi ruokaa ja liikuntaa. Muuten se on

kahden kuukauden treenin jälkeen miltei elvytyskunnossa. Mutta enemmän kuin varsan suku tai koko, Koivuselle merkitsee sen olemus: ryhti, katse ja urheiluhevosen - ei työhevosen - leima. Luonnollisesti varsasta hakee samoja piirteitä, mitä sen hyvissä sisaruksissa tai muissa sukulaisissa on tavannut.

Kaksi hyvää hevosta: Ribaude ja Express Type

Derbyvoittajien yhteinen ominaisuus on hyvähermoisuus. Ne molemmat ovat rauhallisia raveissa ja osaavat jakaa voimansa oikein. Lähtötilanne ennen Derbyä oli kuitenkin kummallakin erilainen.

– Ribauden kanssa minulla oli tosi kovat odotukset. Koska siihen oli panostettu vuosia, oli kova usko ja lataus. Mutta kyselin kuitenkin itseltäni, onko mahdollista voittaa Derby, muistelee Koivunen.

Express Type teki häneen syvän vaikutuksen kesällä 3-vuotiaana Kokemäellä. Sen olemus osui silmään jo silloin.

– Mikko Rivinoja tuli sitten syksyllä kysymään, haluanko voittaa Derbyn toisen kerran. Tottakai halusin. Ja ennen starttia oli sellainen fiilis, että on se kumma, jos se ei nyt voita! nauraa Koivunen.

– Minä olin siinä vaan perämies. Mikolla oli ne paineet, jolloin sain vapaasti keskittyä ajamiseen, hän jatkaa.

– Express Typea ei ole ilmoitettu Suur-Hollolaan, mutta kuvittelen että se voi voittaa joskus vaikka Finlandia-Ajon!

Mammu Mahlamäki

Ajotaktiikkaa á la Koivunen

– Allekirjoitan suurelta osin tämän "gubben i lådan" –jutun. Varmaan ajatusmaailma on ollut sellainen, että on tyytynyt vähän vähempäänkin. Jos ajat nästisti, saat jotain. Et ehkä päävoittoa, mutta jonkun muun palkinnon kuitenkin.

– Uran alussa oli paljon sellaisia hevosia, joita ajaessa ei ollut mahdollisuuksia muunlaiseen taktiikkaan. Tietysti olen yrittänyt kehittää itseäni, että uskaltais ajaa hyvillä hevosilla vähän rohkeammin. Omasta mielestäni olen kehittynytkin. Kuitenkin olen yrittänyt ajaa niin, että hommalla on jatkuvuus.

– Odotukset hevosia kohtaan ratkaisevat. Toisilta odotetaan rahasijaa ja ollaan siihen tyytyväisiä, jolloin ajetaan sen mukaan. Jos ajetaan hevosella, jolla ei tyydytä kuin voittoon, niin taktiikka luodaan sen mukaan.

– Hevosyksilöstä se on kiinni ja myös omistajasta. Välillä on niin kuumia pappoja omistajina, että joka lähdössä on ajettava kuin se olisi uran viimeinen. Silloin ohjastaja koettaa noudattaa sitäkin. Sen lauluja laulat, kenen leipää syöt.

– Jos saan itse päättää, niin ainakin uran alkuvaiheessa jään mieluummin pussiin, ja otan kolmossijan, kuin yrittän voittoon kaikin keinoin.

Mammu Mahlamäki